

Väskinde skola
621 72 Visby

2010-12-22

Dnr 43-2010:1398

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Väskinde skola
i Gotlands kommun

2010-12-22

Rektor Jan Östre

Väskinde skola

621 72 Visby

Tillsyn i Väskinde skola

Förskoleklass

Grundskola årskurs 1-6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Väskinde skola och Gotlands kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

I Väskinde skola har kunskapsresultaten för årskurs 5 i samtliga ämnen sjunkit under de tre senaste åren. Våren 2010 var andelen elever som nådde målen i samtliga ämnen 60 procent och endast 42 procent av pojkarna nådde målen i samtliga ämnen. Resultaten i de nationella proven har varierat de tre senaste åren. Sammantaget innebär detta att skolan måste vidta åtgärder för att garantera att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Rektorn tar i sitt dagliga arbete ansvar för den pedagogiska verksamheten genom att följa upp lärarnas undervisning i samtal och genom verksamhetsbesök. Vidare samlar rektorn regelbundet in kunskapsresultat. Skolan behöver dock i högre grad systematiskt följa upp, utvärdera och analysera kunskapsresultaten samt använda detta underlag i arbetet för högre måluppfyllelse.

Av de individuella utvecklingsplanerna behöver det tydligare framgå vad eleven behöver utveckla, hur eleven ska nå målen och vad skolan ska göra. Rektorn är medveten om detta och skolan har ett pågående utvecklingsarbete kring lokal pedagogisk planering och mål, samt skriftliga omdömen och den individuella utvecklingsplanen. Vidare behöver utvärdering och uppföljning i arbetet med åtgärdsprogrammen utvecklas.

Väskinde skola har arbetat mycket med värdegrundsfrågor och förhållningssätt bland såväl elever som personal på skolan. Rektor, lärare och elever ger vid tillsynen en samstämd beskrivning av att eleverna trivs och känner sig trygga på skolan. Skolan behöver dock vidta åtgärder så att planen mot kränkande behandling svarar mot författningarnas krav.

Skolinspektionen har i tillsynen av Väskinde skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen för utbildningen (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna).
- De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte i tillräckligt hög grad ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar).
- Undervisningen i skolan ger inte i tillräcklig grad eleverna möjlighet att formulera och pröva antaganden, argumentera, kritiskt granska och värdera påståenden (Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot).
- Rektorn ser inte till att lärarna samverkar i tillräckligt hög grad för att ge eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang (Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer).
- Elevernas inflytande över hur utbildningen utformas är inte tillräckligt och anpassas inte efter elevernas ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).

- Skolans årliga plan mot kränkande behandling svara inte fullt ut mot gällande författningskrav (14 a kap. 8 § 1985 års skollag och 2 § förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering).
- Skolan erbjuder inte alla elever det garanterade antalet undervisningstimmar (4 kap. 3a § första stycket första meningen 1985 års skollag, 1 kap. 2 § första stycket och 2 kap. 10 § grundskoleförordningen).
- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte grundskoleförordningens krav (5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Gotlands kommun har ansvar för att Väskinde skolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Gotlands kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Gotlands kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har undervisningsråd Anki Näckstam deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Åsa Strand

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Väskinde skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Gotlands kommun under september 2010 – januari 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Väskinde skola den 24 november 2010. Ansvariga för tillsynen har utredare Åsa Strand och utredare Ulrika Sutorius varit.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Väskinde skola, dels den information som samlats in under besöket. I Väskinde skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Väskinde skola

Väskinde skola	Antal elever
Grundskoleklass	137
Förskoleklass	20

Källa: Skolans egna uppgifter november 2010

Väskinde skola omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6. Skolan leds av en rektor och en biträdande rektor. Skolan har en klass per årskurs. Eleverna på skolan får sin utbildning i språkval och hem- och konsumentkunskap i Solbergaskolan.

Skolan tillhör Solbergalinjen tillsammans med skolorna Solbergaskolan, Tjelvaraskolan, Norrbackaskolan och S:t Hansskolan.

Tillsynsprotokoll för Väskinde skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan måste vidta ytterligare åtgärder så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Kursplanerna

Motivering:

När det gäller de nationella proven i årkurs 5 visar den nationella statistiken från år 2009 en variation i delproven för matematik mellan 65-94 procent och i engelska en variation mellan 77 -100 procent. Av skolan egen statistik framgår att resultaten i de nationella ämnesproven varierat över tid. År 2007/08 hade 90 procent av eleverna nått målen i svenska, engelska och matematik, men år 2008/09 nådde endast 77 procent av eleverna målen i matematik och år 2009/10 nådde 70 procent av eleverna målen i svenska och 80 procent i engelska. Resultaten de senaste två läsåren i de nämnda ämnena visar att resultaten ligger under rikets nivå.

Skolans egen statistik visar att Väskinde skolas måluppfyllelse i samtliga ämnen i årskurs 5 sjunkit under de tre senaste läsåren. År 2008 nådde 81 procent av eleverna i årskurs 5 målen i samtliga ämnen, år 2009 nådde 68 procent av eleverna målen i samtliga ämnen och våren 2010 var andelen elever som nådde målen i samtliga ämnen 60 procent. Statistiken visar även att det finns en stor variation mellan pojkar och flickors resultat. Endast 42 procent av pojkarna nådde målen i samtliga ämnen år 2010.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

De individuella utvecklingsplanerna måste vidareutvecklas så att de uppfyller grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

De skriftliga omdömena innehåller information om elevens kunskap i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i. I den framåtsyftande delen av den individuella utvecklingsplanen behöver det dock tydligare framgå vilka insatser som behövs från skolan sida för att eleven ska nå målen och utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplan och kursplaner. Det är av stor vikt att alla elever får möjlighet att utvecklas, såväl de elever som inte uppnår målen som de elever som behöver ytterligare stimulans. Det behöver tydligare framgå vad eleven behöver utveckla, hur eleven ska nå målen samt mer konkret vad skolan ska göra. Det är av stor vikt att ansvaret för att nå målen inte ligger på eleven. Rektor är medveten om att de individuella utvecklingsplanerna med skriftliga omdömen är ett utvecklingsområde och skolan har ett pågående utvecklingsarbete kring lokal pedagogisk planering, skriftliga omdömen och den individuella utvecklingsplanen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn måste ta ett större ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och att detta underlag används för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Rektor samlar in och sammanställer regelbundet kunskapsresultat. Rektor har till viss del utvärderat och identifierat utvecklingsområden och gjort satsningar i exempelvis matematik utifrån de låga resultaten i matematik år 2008/09. Kunskapsresultaten är dock inte tillräckligt kända i verksamheten och lärarna har varken deltagit i analysen av resultaten eller tagit del av rektors analys av dem. Därmed bidrar inte utvärderingen av kunskapsresultaten till verksamhetsutveckling. Skolan behöver mer systematiskt följa upp, utvärdera och kommunicera kunskapsresultaten. Vid utvärdering av kunskapsresultaten behöver skolan titta på till exempel variationer över tid, ämnen och skillnader mellan pojkar och flickor.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Undervisningen måste i högre grad ge eleverna möjlighet att formulera och pröva antaganden, argumentera, kritiskt granska och värdera påståenden.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot

Motivering:

Vid intervju med rektorn framkommer det att skolan haft mål att sträva mot som ett utvecklingsområde och att skolan har temadagar då eleverna ges möjlighet att formulera och pröva antaganden, argumentera, kritiskt granska och värdera påståenden. Vid lektionsbesök och intervjuer med elever framkommer det dock att eleverna sällan får argumentera, pröva antaganden, kritiskt granska och värdera påståenden i undervisningen, samt att det är lärarberoende. Detta innebär att alla elever inte ges samma förutsättningar. Eleverna berättar att de främst arbetar i sina läromedel enskilt eller ibland parvis eller i grupp.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn måste i högre grad se till att lärarna samverkar så att undervisningen ger eleverna möjlighet att få överblick och se sammanhang.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Även om ett visst samarbete sker inom några grupper framkommer det vid såväl intervju med rektor som med lärare att graden av samverkan varierar. Exempelvis brister det i samverkan kring bedömning av elevernas kunskaper, elevinflytande i undervisningen och planering av undervisningen för att ge eleverna möjlighet till att se sammanhang. Vissa lärargrupper samverkar mer och andra mindre, vilket leder till att alla elever inte ges samma förutsättningar och att goda exempel som finns inom skolan inte kommer alla till del.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Rektorn och lärarna måste arbeta aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 år skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Lektionsbesök och intervjuer med elever visar att eleverna i varierande grad ges möjlighet till inflytande över undervisningen och sitt eget lärande. Vissa elever säger att de aldrig har något inflytande över undervisningen medan andra ger exempel på viss grad av inflytande. De ger då främst exempel som handlar om att de får välja vilka arbetsuppgifter de vill arbeta klart med för att hinna med veckans beting eller vilken uppgift de vill fördjupa sig i inom ett visst område. Vidare handlar klassråden och elevrådet mest om sådant som inte har med undervisningen att göra, så som rastaktiviteter och skolgården, men något exempel lyfts fram som handlar om arbetssituationen i ett ämne. Rektor är medveten om att elevinflytandet i undervisningen behöver förbättras. Skolan har ett pågående utvecklingsarbete med att genom pedagogiska planeringar tydliggöra målen för eleverna, vilket är en förutsättning för elevernas inflytande över sitt eget lärande.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Skolan måste vidta åtgärder så att den årliga planen mot kränkande behandling fullt ut svarar mot gällande författningskrav.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Planen mot kränkande behandling saknar en översikt över de åtgärder som skolan genomför för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen innehåller inte en beskrivning av vilka åtgärder skolan planerar att genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts har inte förts in i efterföljande års plan. Rektor måste se till att eleverna medverkar vid upprättandet av planen. Vidare behöver rektor se till att planen blir ett levande dokument i verksamheten och blir känd bland alla elever.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Rektorn måste säkerställa att varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Författningsstöd:

4 kap. 3 a första stycket första meningen i 1985 års skollag

1 kap. 2 § första stycket och 2 kap. 10 § grundskoleförordningen

Motivering:

Vid intervju med rektor framkommer att eleverna som undervisas i sitt modersmål får sin modersmålsundervisning genom att gå ifrån ordinarie lektioner. Detta innebär att vissa elever inte får de undervisningstimmar de har rätt till enligt timplanen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Skolans arbete med åtgärdsprogram måste vidareutvecklas så att de uppfyller grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Av de åtgärdsprogram Skolinspektionen tagit del av framgår vilka elevens behov är och hur dessa ska tillgodoses. Av dessa åtgärdsprogram framgår dock inte hur åtgärderna ska följa upp och utvärderas, vilket innebär att åtgärdsprogrammen inte uppfyller förordningens krav.